

SLOVENSKI NAROD.

Izbaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejetam za avstro-ograke dožele na vse leta 25 K., za pol leta 18 K., za četr leta 6 K. 50 h., za en mesec 2 K. 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse ste 24 K., za pol leta 12 K., za četr leta 6 K., za en mesec 2 K. Kdor hodi sam penj, plača za vse leta 22 K., za pol leta 11 K., za četr leta 5 K. 50 h., za en mesec 1 K. 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znača poština. — Na naročje brez istodobne vpošiljave naročnine se ne oskrba. — Za oznanila se plačuje od petek-nedelje po 12 h., če se oznanilo tiskat enkrat, po 10 h., če se dvakrat, in po 8 h., če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopolni se izvleč frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljenštvo je v Knaflovi ulici št. 5, in sicer uredništvo v I. nadstropju, upravljenštvo pa v pritličju. — Upravljenštvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Najnovejša enciklika rim-skega papeža.

Več kot trideset let je bila v vijavi papeška zapoved »Non expedit«, s katero je bilo italijanskim katoličanom ukazano, da se ne smejo udeležiti političnega življenja v Italiji. Kralja italijanskega sta papež Pij IX. in Leon XIII. proglašala za roparja, preklinala sta zedinjeno Italijo in zahtevala, da se obnovi nekdanja papeška država in da se papeštvu vrne Rim. Na eni strani je cerkev na vse mogoče načine delala na to, da razbijje Italijo, na drugi strani pa je katoličane italijanske sile v pasivni odpor proti lastni domovini.

Toda nade, ki jih je gojila rim-ska kurija, se niso izpolnile, nasprotno pa je postal položaj rimske cerkve od leta do leta slabši in od kar je nastal v Franciji boj proti rimskemu klerikalizmu, vlada v Vatikanu strah, da se začne bližati zadnja ura.

Vatikan išče zaslombe, ker ve, da brez zaslombe, brez politične moći ne more eksistirati. In obrnil je zategadel svoje poglede na Italijo in se začel približavati »roparju«.

To približevanje so najprej naznajale dolge razprave v vatikanskih listih o tistih milijonih, ki jih je Italija garantirala papežu kot vsakoletno dotacijo, če prizna pravni obstoj nove Italije. Pri klerikalcih se pač vse začne in neha pri denarju in okrog denarja se vse suše.

In zdaj je papež storil nov korak, da se približa Italiji in da se ž njo sporazume. Izdal je enciklico, s katero preklicuje in razveljavlja ukaz obeh svojih prednikov »Non expedit«, ukaz, da se italijanski katoličani ne smejo udeleževati političnega življenja. Kar je cerkev za Pija IX. in Leon XIII. proglašala za velik greh, to proglaša Pij X. za koristno in zaslužno delo.

Papežev preklic stare prepovedi pač še ne pomeni, da je cerkev formalno pripoznala pravni obstoj Italije

in se odpovedala Rimu in nekdanji papeški državi, ali saj se tudi do današnjega dne ni odpovedala Avignonu in drugim nekdanjim svojim teritorijem, in vendar dejansko pripoznavajo pripadnost k raznim državam. S tem preklicem pa se je cerkev znatno približala Italiji in hoče potom udeležbe v političnem življenju dobiti kar mogoče veliko oblast v državi.

Cerkev misli, da se ustanovi v Italiji tako katoliška stranka, kakor je centrum v Nemčiji in morda misli tudi na to, da dobe v italijanskem parlamentu njeni pristaši kdaj večino in da potem »vse preosnujejo v Kristusus«. Na vsak način pride v Italiji do hudih bojev ne med državo in med cerkvijo, pač pa med cerkvijo in med nacionalci, liberalci, socialisti in republikanci. Ti so nevarni sovražniki cerkve, nevarnejši kakor kralj in njegova vlada in gotovo je vztrajno in uspešno delovanje teh strank proti klerikalizmu znatno pomagalo, da se je papež odločil za storjeni korak.

Če hoče cerkev v Italiji doseči v političnem oziru uspehov, potem se mora to le zgoditi, ako klerikalna stranka v narodnem oziru ne bo zastajala z drugimi italijanskimi strankami. Italijani so vseskoz šovinisti in so v narodnih stavah do skrajnosti občutljivi. Cerkev si more pridobiti politično moč samo, če bo v narodnih stavah ravno tako, kakor so druge stranke.

Ob sebi se umeje, da bo to znatno vplivalo na vso cerkveno politiko. Ves svet spoznava, da zadobi cerkvena politika sedaj odločno italijansko naroden značaj in v tem tiči važnost papeževe enciklike za nas južne Slovane.

Že zdaj je cerkev na Primorskem in v Dalmaciji stala vedno na strani Italijanov, ne morda zaradi primorskih in dalmatinskih ireditovcev, marveč zaradi Italijanov v Italiji. Njim se cerkev ni upala zameriti, njim se je laskala in prilizovala, da si je ohra-

nila dobrohotno javno mnenje, nekaj vpliva in veljave. Sedaj ko bo cerkev v političnem življenju konkurirala z najbolj šovinističnimi strankami, je povsem naravno, da bo na Primorskem in v Dalmaciji že v večji meri kakor doslej podpirala Slovencem in Hrvatom sovražne težnje, saj se mora še bolj kot kdaj bati vsake zamere. S tem moramo Slovenci računati, ki, da nas ne zadene preveliko presečenje.

Državni zbor.

Na Dunaju, 26. junija.

Da je zbornica že potrebna počitnice, pokazalo se je zopet v današnji seji, ki je postala pred izcerpanim dnevnim redom neslepčuna. — Razprava o proračunskega provizorija je dospela do izvolitve glavnih govornikov ter je skoraj gotovo, da bo v sredo provizorij sprejet, v petek pa ga odobri gospodka zbornica.

Poslanci Dobernig, Hinterhuber itd. so v svoji interpelaciji zaradi razmerja z Ogrsko stavili sledča vprašanja: „1. Ali noč vlađa takoj naznani poslanski zbornici vse tiste odredbe, ki jih pripravlja za gospodarsko in politično ločitev od Ogrske? 2. Ali je utemeljena vest v javnih časopisih, da kvote ne bo 1. julija določila krona, temuč bo tekla avtomatično dalje v sedanjem razmerju ob tistem pritrjevanju avstrijske vlade? 3. Ali je vlađa pripravljena za slučaj, da predstojče vprašanje zanika, nujno svetovati kroni, da dočopi kvoto 1. julija v razmerju 50:50?“

Posl. Daszyński je utemeljeval svoj nujni predlog, naj bi vlađa slovensko postopala s političnimi ruskih beguni ter jim nudila zaščito, kakršno dajejo begunom vse civilizowane države. Posebno je apeloval na poljske poslanke, naj se pri sedanji borbi na Rusku ne stavijo na stran ljudskih krvnikov, temuč naj se enoglasno iz-

reko za njegov predlog. — Minister notranjih zadev grof Bylandt-Rheindt je izjavil, da je vlađa postopala obzirno in paritetično, da ni nikoli izganjala begunov nazaj čez mejo. Enako bo vlađa postopala tudi v zanaprej. — Pri glasovanju se je vsa zbornica vzdignila za nujni predlog, le krščanski socialisti so obsedeli.

Pri drugem branju proračunskega provizorija je govoril prvi posl. Klofač, ki je trdil, da so z izjavo ministrskega predsednika o vseučilišču zadovoljni le Nemci, ne pa tudi Čehi. Izjavil je, da nobeden Čeh ne veruje, da postane kdaj zakon Gauthscheva obljuba o češkem uradnem jeziku in o vseučilišču v Brnu. Ta obljuba je bila le za poslance, ki hočejo na vsak način biti zadovoljni.

Posl. grof Dzieduszycki se je zavzemal za gradnjo vodnih cest med Donavo, Odro in Vislo.

Nato se je debata zaključila ter se izvolila za glavna govornika Meneger in dr. Herold.

Minister Call je odgovarjal na nekatere interpelacije; posl. Schöner je predlagal protest zoper rabo Š 14 pri proračunskega provizoriju. Pri glasovanju se je izkazalo, da je navzočih le 70 poslancev, vsled česar je zbornica neslepčena.

Prihodnja seja bo jutri.

Vojna na Daljnem Vztočku.

Linevičeva poročila.

General Linevič je poslal 23. t. m. to-le poročilo:

Japonci se 19. t. m. stopili na Mandarinski cesti v energično ofenzivo.

Ob 6. uri popoldne so prodri do vasi Gvinši in prisili naše predstrela, da so se umaknile. Tudi naši oddelki pri Šihuzi so se pred japonško močjo umaknili po Mandarinski cesti do Liaoja. Sovražnik se je ustavil približno pet kilometrov južno od te vasi. Zvečer se je boj

končal. Da bi sovražnika zopet potisnili proti jugu, so stopili naši za prodiranje določeni voji 20. t. m. v ofenzivo. Japonci so se umaknili in naši sprednji voji so na večer 20. t. m. osvojili vas Menhuagu in gorski prelaz zapadno od te vasi. 21. t. m. smo nadaljevali ofenzivo. Sovražnik se je, od nas zasledovan, polagoma umaknil na svoje pozicije pri Tsaoipinovcu.

Ker je naša akcija popolnoma dosegla svoj namen, so se naši voji ponoči zopet vrnili na svoje pozicije.

V soboto je poslal Linevič tole brzjavko:

Pri armadah ni nobene sprememb. 22. t. m. so Japonci poskušili naše predstrela potisniti iz doline reke Kaop, a so bili odbiti.

V okrožju Hajlungčenga smo odpolali večji oddelek proti Nanhanču; ta voj je porazil japonske predstrela ter prodrl proti jugu. Neki drugi oddelek je prodrl do Ufanga, a se je moral pred japonško premočjo umakniti. 21. t. m. so Japonci pri Šinjacoči in Tuangu stopili v ofenzivo, a so bili odbiti. Iste dne so Japonci v Koreji zasedli Susteng.

V nedeljo pa je došla z bojičata le uradna brzjavka:

22. t. m. je sovražnik zopet stopil pri Hajlungčenu v ofenzivo proti našim vojem pri Šinjacoči. Japonski naval je bil silno energičen.

Ker se je neki sovražni koloni posrešilo, obiti naše desno krilo, so se naši voji umaknili, ne da bi jih sovražnik zasledoval.

Japonsko poročilo.

Iz Tokija se poroča:

Sovražnik, ki je bil postiran na gričih pri Nanhanču, se je pripravil k ofenzivi.

Naši voji so ga 22. t. m. napadli in ga pregnali.

Nekaj sovražnih vojev pa je vstrajalo v trdovratnem odporu. Venčdar pa se je nam končno posrešilo v zeti tudi te pozicije.

LISTEK.

Quaglijeve freske.

(Konec.)

Tako slaven mojster jib bil Quaglio za časa svojega življenja in tako so sodili o njem njegovi vrstniki. Pripomniti bi bilo ti sodbi le še, da je Quaglio stal v vsem na višini tedanje dobe, da je neoporenčno dosleden v stilu, da mu je bila lastna velika, drzna poteza in da ga je vodil plemenit čut. Quaglio je obvladoval formo suvereno v figuralki in v sceni, prednašanje njegove je sigurno in dostojanstveno - mihi. Konceptija (zlasti na svetu ladje) je orjanška. Poleg vseh vrlin, ki jih imajo Quaglijeve dela v obči, pa je hotel nesrečen slučaj, da so zlasti v ljubljanski stolici nekateri deli posebno briljantni, izmed najboljših stvaritev njegovega čopiča (n. pr. freske na stenah presbiterija).

Resnica je, da je restavriranje Quaglijevih fresk potrebno ter da je škoda odlašati tudi en dñ. Strop v

ladji je po potresu silno poškodovan ter kaže razpoko pri razpoki, ravno tako so tudi stenske slike v presbiteriju v tako slabem stanju. Vprašanje pa je, kako naj se restavriranje izvrši, kajti od tega je odvisno ali ostanejo freske ali izginejo. In kakor kažejo znamenja, bodo izginile in sicer v tistem trenutku, ko se jih dotakne nevečna roka, ki je sedaj odločena v to.

Umetniško delo, zlasti umotvor také višine kot so Quaglijeve freske, restavrati ni tako lahko. Govorilo se je sicer, da se bodo freske samo umile, kakor so se že večkrat, zlasti Langusa in zadnjikrat pred dvemi desetletji, toda to je čisto nepotrebno in brez pomena, ker freske kričejo po pravcati restavratorji in poleg tega je tudi umotvor.

In v ljubljanski stolni cerkvi? Ko smo čuli, komu se je restavriranje Quaglijevih umotvorov poverovalo, nismo mogli verjeti ter smo smatrali vse skupaj le za slabo šalo, ki ni na mestu pri tako resnih starih. Toda čimdalje smo povpraševali, tem več zagotovil smo dobili, da je vendarle istina. V dokaz, da nam je edinole za stvar in ne za osebo, ne imenujemo za danes onega,

ki je odločen, da prevzame to nalogo in zagotovimo ga, da proti njegovi osebi sicer nimamo čisto ničesar. Ker pišemo sine ira et studio, tudi nečemo preiskovati na tem mestu, kdo je zakril, da se je restavriranje ljubljanske stolne cerkve oddalo na tak način. Najboljše je postaviti paralelo med Quaglijem in sedanjem restavratorjem. Kdo je bil Quaglio in kakšen umetnik je bil, smo omenili zgorej, in radi tega vprašamo, da je upati, da je sploh mogoče — razen da se zgodijo očiteni šudež — da bi slikar, ki je dozajal križeve pote za kmetske podružnice po običajnih šablonah, morda kakšno bandero in kak portret, približno mogel biti v stanu, povzeti

se h Quaglijevi umetnosti? Ali je mogoče, da bi mož, ki je sicer lahko najpoštenejši državljan in najboljši kristjan, da je celo življenje stremil za tem, da se kolikor mogoče prilagodi najslabšemu okusu občinstva, kateremu pravi Horac profanum vulgus, da bi tak mož začel kar čez noč samostojno in strogo umetniško pojmovati, dasi se je morda pospel čez horizont navadnega sobnega ali-

karja? In predestinirani restavrator se je dozajal gibal v mejah obrti in rokodelstva, ne pa na polju čiste, originalne umetnosti, nima niti akademische umetniške izobrazbe, nego je samouček ter gotovo ne more imeti splošno zadostnega obzora. Vprašamo njega samega, ali si v resnici upa začeti tako delo in ali ne misli morda, da bi utegnil efekt njemu samemu škodovati.

Pri vsej svoji poniznosti in krotosti moramo pa zatevati od c. k. centralne komisije na Dunaju odločnega odgovora na vprašanje, da so ji vse testavari znane in če bo, ali je že v doma privolila v restavriranje Quaglijevih fresk pri menjenih okolnostih in njo in ostale odločilne faktorje opozarjam na posledice, dvomeč, da smo res v srednji Evropi, v državi, ki se je stoprav v zadnjih časih začela saj navidez zanimati nekoliko za umetnost in pa že kaže gregorijanski koledar leta 1905. po Kristovem rojstvu?

Spectator.

Neki drugi ruski oddelek, ki je bil postiran na severu, smo napadli s fronte. Istočasno pa so drugi naši voji zastopili Rusom pot ter jim povzročili znatne izgube. V splošni zmedri je sovražnik razobil zastave »Rdečega križa«, vendar pa naši voji niso prenehali streljati.

Rusi so se v neredu umaknili proti severu. Njih voj je štel približno 3000 mož. Sovražnik je pustil na bojišče 50 mrtvev. Njegove izgube značajo več nego 200 mož.

Naše izgube so neznatne.

Ruska armada in poraz v Korejskem zalivu.

Dopisnik »Daily Telegraph« v Moju poroča:

Govoril sem z ruski častniki, ki so bili nedavno tega ujeti od japonskih predstavnikov v Mandžuriji.

Pripovedovali so, da je Linevič 4 t. m. izdal tole dnevno poročilo:

»Baltičko brodovje je zadeba v Japonskem morju pogibelj. Večina častnikov in pomorščakov je bilo ubitih, ali pa so potonili.« — Vso armado je objela največja tuga in je ji je upadati pogum.

6. t. m. pa je izdal Linevič dnevni ukaz, ki se je glasil priljubo tako-le:

»Pogibelj baltičkega brodovja je občlanovanja vredna katastrofa, vendar pa zbog tega naša armada še ne sme obupati. Sedaj je prišel čas velike bitke. Hladnokrvno naj vsakdo zre smrti v obraz in naj opusti vsako misel na kapitulacijo. Naš smoter naj bo samo popolna zmaga, s katero bomo lahko utešili duše naših pomorščakov.«

Odločilna bitka se je že pričela?

Iz Londona se brzojavlja:

Ameriški listi so baje dobili od svojih dopisnikov na bojišču poročila, da se je velika odločilna bitka v Mandžuriji že pričela in da so Japonci že osvojili več važnih ruskih pozicij.

Iz severne Koreje,

»Daily Telegraph« poroča:

Japonski sprednji voji se nahajajo 25 milj severno od Kjongsjonga.

Rusi pa so koncentrirani pri Kvajneju, na levem bregu reke Tumen. Ruska armada, ki šteje 15.000 mož, gradi ob reki močne utrdbе.

Sedi se, da se misli na tem mestu postaviti energično v branjajuškemu navalnu na Vladivostok.

V bližini trdnjave vlada živahnodelovanje. Vlaki, obloženi s streličevim in živilim, dohajajo vsak dan. Po reki Amur se nepreslanovo dovaža proviant. Vsa živila iz amurskega okrožja se spravljam v trdnjavco!

Iz severne Koreje pa pošiljajo Rusi v Vladivostok veliko množino svinj, pšenice in ječmena.

Položaj na Ogrskem.

Budimpešta, 26. junija. Socialisti so imeli velik shod ter izrekli, da je protiustavno, da Fejervaryjevo ministrstvo vkljub nezaupnici še ostane na krmilu, kakor tudi to, da krona ni sprejela demisije. (Da bi bilo kaj takega protiustavno, se samo govor, zapisano pa ni v nobenem zakonu). — Podžupan budapeštanskega komitata je sklical vse podžupane na dogovor, kako se naj organizuje pasivni odpor proti vladu in poseli deželi. (Podžupani so najvišji avtonomni uradniki v deželi, ker veliki župani so že vladni uradniki).

Revizija nagodbe z Ogrsko.

Dunaj, 26. junija. Leta 1907. poteka 10letna nagodba med Avstrijo in Ogrsko. Skoraj povsem izključeno je, da bi avstrijski državni zbor podaljšal z opet na nagodbo, najs se razmere na Ogrskem razvijejo že kakor si bodi. Pač pa sklene avstrijski državni zbor v jesenskem zasedanju, da izvolite obe avstrijski in obe ogrski zbornici posebni deputaciji, ki se začnete pogajati z radi revizije nagodbe.

Dogodki v Macedoniji.

Carigrad, 26. junija. Avstro-ogrski poslanik je izročil turški vlasti noto, ki so jo podpisali vsi poslaniki interesovanih vesel, in v kateri se zahteva odgovor na noto o makedonskih finančnih reformah. — V sklopu makedonskega vladu vkljub energičnemu posredovanju avstro-ogrskih orožniških častnikov še ni miru. V pretečenih mesecih se je izvršilo 70 umorov.

Krvavi izgredi v Lodžu.

Varšava, 26. junija. V Lodžu še vkljub nagli sodbi divja revolucija. Na kolodvoru se gnete 12.000 ljudi, ki se hočejo odpeljati iz nevarnega mesta. — Včeraj je vrgel nekdo bombo v kozaški hlev; bomba se je razpočila ter ubila štiri kozake, 16 pa jih hudorani. Razigranih je bilo tudi 26 konj. Kmalu nato je na ulici nekdo ustrelil nekega vojaka. Stotinja pešcev je obstopila hišo, v katero se je morile skril. Vojaki so šestkrat izstrelili v hišo ter ubili štiri moške in dve ženski. Glasom uradnega poročila je bilo včeraj ponoči ustreljenih 224 cseb. — Uporniki so ustrelili poveljnika kozakov, generala Marmutzova, ko se je peljal v kočiji domov. — Na-

dalje so naskočili uporniki po štoto poslopje ter poropali denar in druge vrednosti pošiljatve. — Vseh žrtev je bilo do sedaj 343 Židov in 218 kristjanov.

Francija za vojsko.

Pariz, 26. junija. Vojni minister Bertheaux je govoril včeraj pri neki patriotični slavnosti v Versaillesu. Grajal je postopanje tistib, ki z ozirom na sedanje razmere (napetost zaradi Maroka) sejejo strah in nezaupnost. Minister je izjavil, da se Franciji ni treba ničesar batiti, ker si jev 35 letih miru priskrbel izborni material. Vse vojne zaloge so popolne, a francoski častniki se lahko kašajo častniki vsega sveta.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 27. junija.

Klerikalci in vseučilišča. Doživelj smo nekaj nečuvnega. »Slovenec« je v zadevi slovenskega vseučilišča priobčil tako infamen članek, da bi kaj takega ne pričakovali niti od teh ljudi. Temu članku posvetimo poseben odgovor. Za danes naj zabeležimo le eno. »Slovenec« pravi, da je župan Hribar nasvetoval vlasti, naj se na slovenskem vseučilišču nekateri predmeti predavajo v nemškem jeziku. Nasproti temu konstatiramo, da je kranski dež. zbor soglasno sklenil, naj se nekateri predmeti na bodočem vseučilišču predavajo v nemškem jeziku in da je vseučiliščki odsek ljubljanskega obč. sveta vedno deloval v smislu tega soglasnega sklepa dež. zobra. Tudi spomenica, ki jo je župan Hribar sestavil po naročilu vseučiliščega odseka, je sestavljena tako, da soglaša s sklepom dež. zobra. Ta spomenica se je predložila ministru predsedniku Gauthschu in načelnemu ministru Hartlu, prepis pa so dobili tudi vsi slov. državni poslanci, prav vši, brez izjeme. Iz »Slovenčevega« pisarjenja izhaja torej: 1) da klerikalci niti ne vedo, kaj je sklenil deželni zbor in 2) da noben klerikalec niti prečital nispomenice župana Hribarja. Ali more vzprisko temu kdo misli, da klerikalci kaj delajo za slovensko vseučilišče, ko ne poznajo niti najvažnejših stvari, ki se tičajo vseučilišča?

»Štajerc« poje slavo ljubljanskemu škofu! »Slovenec« taji, da je škof Anton Bonaventura v Mengšu izrazil svojo nevoljo radi dogodkov v Domžalah in da bi bil naglašal, da se imajo Domžalčanje za vse, kar imajo, zahvaljevati strogo katoliškim Tirolcem, kar so poročali nemški listi. Nam

niso znane podrobnosti, kako se je ta dogodek doigral, prepričani pa smo, da nemški listi škofove izjave gotovo niso iz trte izvili, ampak da je na celi stvari kolikor toliko resnice. Ako ni škof dotičnih besed govoril javno, jih je pač izrekel napram nemškemu tovarnarju Ladstätterju, ki ga je na čelu nemških otrok sprejel v Šulvereinski šoli; morda je škof Ladstätterju celo obljubil, da bo dogodek v Domžalah obsodil tudi s prižnico. Pa budi že kakorkoli, to je gotovo in o tem se ne more dvomiti, da je škof Tone obsodil Domžalčane, ki niso mirno trpeli, da jih v njihovih narodnih čuvstvih žalijo s predzravnim izzivanjem priseljeni Nemci. To nam potrjuje v svoji zadnji številki tudi »Štajerc«, ki piše: »... milostivi škof je na odločen način izrazil svojo nevoljo nad izgredij slovenskega prebivalstva. Vernike je opominjal, da se imajo strogo katoliškim Tirolcem zahvaliti za vse, kar imajo.« Nato dostavlja »Štajerc« ta le hvalospev škofu Antonu: »Slava milostivemu škofu, slava pravicoljubu! Ni se zmenil, ali bo njegova pridiga prvakom všeč ali ne, pravica mu je bilo vodilo, mirje pridigoval, Kristusov mir.« — Tako se navdušuje »Štajerc« za škofa, tako mu poje slavo tisti list, ki sicer napada in blatin na najpodlejši način vseakego, tudi način načinejšega Slovence! Mora imeti že dovolj vzrokov za to! Sicer pa stvar ni tako čudna, kakor se zdi na prvi pogled. »Štajerc« mora hvaliti škofa, ako ne zaradi drugega, pa z bog tega, ker je njegov zvest naročnik in podpira s tem njegova stremljenja gmotno in moralno! Že lani smo razkrili, da je slovenski škof Anton Bonaventura naročen na »Štajerc« ter opetovan po pozvali »Slovenca«, naj ovraže, ako more, to našo trditve. »Slovenec« je na vse naše pozive molčal kakor riba ter s tem priznal, da so naša razkritja resnična. In da ni bil v tem oziru mogoč noben dvom, je »Štajerc« sam javno izpovedal, da smatra za posebno čast, da lahko šteje med svoje naročnike tudi ljubljanskega škofa. Ako se torej uvažuje to »ljubavno razmerje« med škofom Tonetom in »Štajercem«, potem se pač ni čuditi, da kljub Ornigovo glasilo škofu: honsa! Mi pa vprašamo, ali je še kak počten Slovenec v vsi Sloveniji, ki bi bil naročen na ptujsko cunjo, kakor ljubljanski škof? Prepričani smo, da ni niti enega! »Slovenec« je že opetovan proglasil »Štajerc« naročnike za žganjarje in največje propalice; radovedni smo, ako šteje med propalice tudi svojega vrhovnega

gospodara in pokrovitelja — njegovo prevzetenost škofa ljubljanskega Antona Bonaventuro Jegliča.

— Sv. Rešnje Telo in klerikalci. »Slovenec« je postal s svojim zabavljanji na napredne trgovce, ki so nepreviden. Klerikalna »Ljudska posojilnica« ima tam v Mengšu pivovarno Julija Stareta — seveda na račun svojih vlagateljev — in želeti bi bilo, da bi se bil lansko leto resnicoljubni in pobožni »Slovenec« vsaj polovico takoj zanimal za praznovanje sv. Rešnjega Telesa v tej sedaj skoz in skoz nemško klerikalni pivovarni, kakor se je letos za nekatere ljubljanske trgovce Lani na ta dan — dasi ni bilo neobhodno potrebno — se je v pivovarni kuhalo in delalo od zjutraj pa do podne in ubogi delavci ne samo, da niso mogli k procesiji sv. Rešnjega Telesa marveč jim je bilo sploh nemogoče žekati iti. Čudno je le, da se pobožni klerikalci v Mengšu niti za to zmenili niso, dočim se je zavedno napredno ljudstvo nad takim brezbožnim početjem od strani klerikalne uprave do skrajnosti zgražalo. Ne bilo bi prenapačno, ako se malo poizve, kako se je ta praznik v isti pivovarni letos praznoval. Resnicoljubni »Slovenec« bo gotovo tako prijazen in nam do pojasnilo za lansko in letošnjo praznovanje sv. Rešnjega Telesa v pivovarni v Mengšu!

— Trgovska in obrtniška zbornica v Ljubljani ima petek, dne 30. junija t. l., ob polnem magistrata redno javno seje slednjim dnevnim redom: 1. Predložitev zapisnika zadnje seje. 2. Naznanila predsedstva. 3. Naznanila tajništva. 4. Volitev 6 zborničnih stopnikov in zapisnikarja v volilni komisiji za zbornične dopolnilne volitve. 5. Zbornični račun za l. 1906. Izjava o vprašanju, ali je za lokalno potrebo pogrebnih podjetij v Ljubljani že dovolj skrbljeno. 7. Prošnja za podelitev koncesije za ustanovitev zasebnega tečaja, v katerem bi se poučevalo v prirezovanju in izdelovanju perila. 8. Prošnja za podprtje obrtni nadaljevalni šoli v Mengšu. 9. Nedeljski počitki v brivskem obrtu.

— Imenovanja. Naučni minister je premestil profesorja na gimnaziji v Kočevju gosp. Otona Hesse na III. gimnazijo v Gradske profesorje na II. gimnaziji v Ljubljani g. Ig. Pokorna pa v Mariboru Suplent na II. gimnaziji v Ljubljani g. Kuno Hočvar je imenovan za prvega učitelja na drž. gimnaziji v Kočevju; suplent na realki Giusto Baroni je imenovan za provizoričnega učitelja na tem zavodu.

— Promocija. Gosp. Franz Pichler, c. kr. avskultant pri sodišču v Gradcu, je bil dne 23. m. na graškem vseučilišču promoran doktorjem prava.

„Ti boš meni usta zamašil — pa jaz tebi.“ je rohnel Slavik, ko se zaletel v barona. Hotel je nameril volver ali baron ga je prijet za rok. Vnel se je ljut boj. Olga je stala pri oknu in kričale klicalna na pomoč, se je slišalo v tih noči daleč na oknu.

V tem trenotku je počil strel revolverja. Olgi se je izvil iz prsi in upen vzklik, a še je imela toliko moč da se je nagnula iz okna in videla Slavika bežati proti cerkvi Sv. Florijana, potem videla zaviti dol na Sv. Jakobov trg, med tem, ko je baron hitel na sprotno stran, da izgine izpred očiju. Ljudem, ki jih je bilo privabilo na obzor Olgino kričanje in strel iz revolverja.

Tudi redar je pritekel iz Florijanskih ulic in izprševal, kaj se je izdalo, ali ljudje mu niso vedeli drugo povedati, kakor da so videli na eni strani bežati nekega civilista, na drugi strani pa nekega oficirja.

Olga se je skrila za preprogo oknu in je poslušala, kaj so ljudje povedovali redarju. Tresla se je kak bilka, boječ se, da je njo kdo videl. Govoriti najprej s Slavikom in potem baronom in da se izve vsa resnicnihče je ni bil ne videl, ne slišal, niti vedel povedati, kdo je tako kričal. Da je spravil vso ulico pokonec kamen se je odvalil Olgji od srca, je redar končno odšel. (Dalej pr)

rafirian načrt je bila napravila in prisegla bi bila, da se posreči. Baron je moral svojo ženo zasatiči z njenim ljubimcem, a hotela je, naj obenem spozna, da to ni bila prva nezvestoba njegove žene. Zato je z brezimnim pismom tudi Slavika zvabila, da je prišel ob isti urki tja, kjer sta imela baronica in njen ljubimec svoje sestanke. Hotela je, da bi se zgodil velik škandal, tak škandal, da bi baron svojo ženo zapustil, ker potem bi ga imela Olga popolnoma v rokah. In upala je, da bi ga mogla vzdržati vsaj nekaj časa v takem ljubezenskem deliriju, kakor v zadnjih tednih in da bi se v tem času z baronovim denarjem znatno pomnožili njeni prihranki.

Zopet je čula Olga pred hišo korake in zdelo se ji je, da sliši klicati svoje ime. Planila je k oknu. V mediji mesečini, ki je razsvetljevala ulico je zaledala moško postavo in spoznala Slavika.

„Olga!“

V prvem hipu je hotela Olga vprašati, kaj se je zgodilo pri živilji, ali še pravočasno ji je prišlo na misel, da se ne sme izdati.

„Kaj hočete?“ je osorno vprašala Slavika, ki je bledega, upadlega obrazu stal pred hišo.

„Olga — rad bi s teboj govoril. Vrzi mi ključ dol.“

„Jaz nimam z Vami ničesar govoriti,“ je zaklicala Olga še osorneje. „Pojdite k svoji baronici in pustite mene v miru.“

„Olga — prosim te, poslušaj me! Meni je danes tako težko, da bi najraje umrl.“

„Ali sem jaz kaka tolažnica za ljudi, ki bi najraje umrl? Med nama je vse pri kraju. Vi ste me sami zapustili. Naj Vas tolaži židovska baronica, če hoče.“

Olga je zalopotnila okno in niti radovedna ni bila, če je Slavik odšel, ali če še stoji pred hišo. Ni se ji smilil in niti vstala bi ne bila, tudi ko bi vedela, da se je mrtev zgrudil pod njenim oknom. Slavik prihod jo je pa vendar veselil, ker ji je novič vzbudil upanje, da se je njen načrt posrečil.

Naenkrat je planila Olga zopet pokonci in hitela k oknu. Zaslišala je bila rožlenje sablje in naglo je odprla okno.

„Bela — ali si ti?“ je vprašala, dasi je natančno spoznala barona.

„Jaz sem, Olga. Prišel sem ti le povedat, da sem vse to našel, kar mi pravila

Ižanski fajmošter dr. Lauring je bil danes radi časne na 10 dni zapora s postom obojen. Kszen se je spremenila v dearno globo 100 K.

Za Prešernovo slavost je čimdalje večje zanimanje, sajko se trudi, da bi po svoji moći si pripomogel k tej veliki ljudski slavnosti. Kakor je razvideti iz raznih pismenih vprašanj, je tudi okoma in vsa Kranjska, tajerska in Groška pri volji pripomoči, da se o Prešernova veselica kar najlepše bnesla. Le s Primorja še ni odziva. Na dan 16. julija bo združevala Ljubljana Slovence iz vseh krajev in iz teh dežel; in tudi Srbij in Hrvati so hočjo počastiti v velikem številu. — Med ljubljanskimi slovenkami je živahno vrvenje, nobena noče zaostati. Dosej so se večinoma reselile v različne palilone ter skrbe za to, da bodo postje kar najbolje postreženi. Dovorile so se, da hočjo tudi same pripraviti za veselico razna okusna edila ter so sploh pripravljene, vendar, samo da bo velika Prešernova slavnost uspela v vsakem oziru.

Lokalna organizacija ugovoslovske socijalno demokratične stranke razpošilja naslednji poziv: Delavci in delavke – pozor! Naš državni zbor zopet dela! Povišati hočjo duhovništvo tak mastne plače za celih devet milijonov. Ljudstvo pa umira latote... Pridite torej sigurno na javen ljudski shod, ki se vrši na četrtek, dne 29. junija točno ob 9. uri dopoldne v gostilni »Pri levu« (Marija Terezija cesta). Dnevni red: »Povišanje duhovniških plač«. Poročevalcev sodrži E. Kristan.

Na državni železnici poslujejo, kadar je večji promet, pri vsem vlaku posebni pregledniki, takoimenovani »Zugerevisorje«. Pri drž. železnici je prav manoge izvrstnih višjih sprevodnikov, ki so ne le strokovno vseskoz usposobljeni za pregledne vlakov, marveč tudi zmožni različnih jezikov. A glej čudo: Pregledniki so zdaj sami Nemci, ki niso zmožni slovenskega jezika in niso sposobni občevati z občinstvom. Kadar imajo sedanjem pregledniki posla z občinstvom, kličajo na pomoč sprevodnika in jih tako dostikrat odtegnejo službi. Ali so sprevodniki nastavljeni za to, da izpoljujejo svojo službo, ali za to, da fungirajo kot tolmači preglednikov in pri tem zanemarjajo svojo lastno službo? Ravnateljstvo gotovo ni o tem poučeno, in zato je opozarjam na ta nedostatek.

Poročil se je dne 27. t. m. gospod Josip Jerele, z gospicijo Vincencijo Debevc, s. kr. poštarico v Železnikih. Čestitamo!

Ženska podružnica sv. Cirila in Metoda v Novem mestu. V nedeljo, dne 2. julija 1905 se bode vršila v prijazni dolinici pri g. Rosinjem mlino velika ljudska veselica v korist glavne ljubljanske družbe Sv. Cirila in Metoda. S tem vabimo vse p. t. stanove in narodne družbe, vse sl. meščanstvo in naše spoštovanje prebivalstvo. Z ozirom na plemeniti namen naj noben zaveden narodnjak ne izostane. Spored: Mnogo bo prilike, da se zabava mladina in razvedre odrasli, kakor: Plezanje na mlaj. — Šrečov na lepe dobitke. — Umetni ogenj. — Krej itd. — S sladčicami in okusnimi jestvinami ter finimi pičičami si bo moč olajšati živiljenje. Pri vsem tem pa bo svirala godba c. kr. priv. univ. meščanske garde. Gostilno z mrzlimi jedmi in dobro pijačo bo poskrbel prav dobro g. Jakše. Vstopina za osebo 20. vin. — Mali otroci prosti. Začetek ob 4. uri popoldne.

Z Rake. V »Lažljibuk« številki 11. se tukajnji kaplan Pavle zopet zaletava v tukajnjega trgovca V.; posebno njegova trafika mu je odveč. Kajne Pavle, V. ima za vas hud tobak? G. Pavle piše v »Lažljibuk« o nekem sklepu svoje družbe, da bodo sedaj vedno vse važne dogode pismeno poročali trgovcu V., da jih bo potem ta poročal v »Slov. Narod«. Svetujemo Pavetu, naj ta poročila pošilja »Domoljubu«, ker za »Slov. Narod« so poročila o resničnih dogodkih njegove družbe prenesramo. Pišite, g. Pavle, najprej, kaj ste delali 11. maja t. l. skoraj celo popoldne z vašo Marijino hčerkijo v grmovju v Celinski gmajni, že veste, kod je letovične raški razposajenih paglavuev, izmed katerih so enega c. kr. orožniki pred tednom radi posilstva aretrirali. To pišite, kaj je bilo v tistem grmovju!

Na Ciril in Metodov predvečer se zaže velik kres pred šolo na Hajdinu.

Idrijske podružnice Ciril-Metodove družbe sprevzemamo spanje. Že več let ni bilo nobene veselice, kakor se tudi ne čuje o kakem obštem zboru, kaj se

o kaki odborovi delavnosti sicer. Skrajni čas je, da se podružnica zoper potvijo, kajti nečastno je za drugo mesto na Kranjskem, da tako malo prispeva na podprtje davka.

Godbeno društvo v Idriji je priredilo v nedeljo veselico pri g. Kajetanu vit. pl. Premsteriu na Jeličnem Vrhu. Udeležba je bila zelo slaba, čimur je bilo gotovo največ varok domovljivo vreme, mnogo pa tudi bresbirnost idrijskega občinstva. Društvo je izvajalo več težkih skladb prav izborna, in le čudimo se, da lepi uspehi neumorne društvene delavnosti ne vabude več zanimanja med idrijskim občinstvom za društvene prirede.

Predstava v Ptaju. V prostorih ptujske čitalnice se upratori vprvič dne 23. julija igra »Deseti brat«. Igra je dobro pričesa. Prisjetite torej iz bližnjih in daljnih krajev poslušati Kerjavlj, kako je presekal samega vraga na dva kosa.

Naprošeni smo objaviti, da trgovec s knjigami, papirjem in galanterijskim blagom Ant. Umek v Brežicah ni te obrti opustil, kakor je pomotoma v uradnem listu brežiškega okr. glavarstva z dne 15. t. m. razglašeno, temveč izvršuje isto slej kot prej nespremenjeno v enaki meri.

Na smrt so obsodili graški porotniki 22 letnega fotografu Fedderma, ki je ustrelil ženo svojega hišnega gospodarja, Ano Höfler, ker mu je odpovedala ljubezen. Ustreljena je imela več otrok ter je sploh bila mnogo starejša od svojega ljubimca.

Novi gorički župan. Včeraj je bil v Gorici deželni poslanec Fr. Marani skoraj soglasno izvoljen za župana.

Izsledeni tatovi. Tržaška policija je izsledila tatove, ki so pokradli pri Alojziju Gelčiču v Trstu, o čemur smo včeraj poročali. Tatovi so: 18letni Filip Taučar, 19letni Alojzij Adamič, 24letni Avgust Fakin in 20letni Jožef Gulčič. Po poklicu so vse peki, prvi trije pa imajo prepovedan povratek v Trst.

Društvo svobod. slov. akademikov „Sava“ na Dunaju ima v soboto 1. julija IV. redni občni zbor z občajnim sporedom in sicer v društvenih prostorih: VIII., Aleserstrasse 7. Začetek ob 2. uri popoldne, 16. julija dopoldne, na dan Prešernove slavnosti, je prijetalski sestanek društvenikov iz vseh domov. Podrobnosti se pravocasno naznamo.

V. redni občni zbor „Vesne“ se vrši dne 30. t. m. v Richterjevi restavraciji, III., Rennweg 1. Začetek točno ob 7. uri zvečer. Dopisi na društvo »Vesna« naj se pošljajo od 1. do 15. jul. na naslov: Atelier A. Šantel, III., Koller-gasse 20. Od 15. jul. do konca sept. na naslov: Hinko Smrekar v Kranju.

Mednarodna panorama. »Finis coronat opus.« Ta teden je zadnja razstava pred poštnicami; razstave pa bi ne mogli lepše zaključiti, kakor s potovanjem po Gornji Italiji. Kdo je bil le enkrat med letom v panorami, gotovo ne opusti te prilike, zakaj razstavljeni kraji so res »vsička raja«, najlepši kraji sploh, s katerimi se morejo ponata romantske dužele. Saj povедe že dovolj samo imena jezer Lago Maggiore, Lugansko in Leško jezero z nabrežnimi kolonijami, ki so vse slične topičkim napravam.

Konec tisočakov. Neki bivši imovit posestnik iz bleške okolice je dolgo časa živel prav kavalirko. Ni mu primanjkovalo ne vina, ne pečenke, ne nežnega spola. Misil se je enačiti s tujo, ki hodijo na Bled, a to ni dolgo časa trpel. Vino in punc stanejo denar in tudi temu posestniku so se tisočaki naglo stajali. Ostalo mu je pred par dnevi le še 140 K. denarja, katerega je bil sklenil zapraviti v Ljubljani, potem si pa vzel živiljenje. Rečeno, storjeno. »Kavalir« se je res pripeljal v Ljubljano in pil ter se zabaval toliko časa, da mu je pošel ves denar. Živiljenje nit mu pa še ni potekla. Danes počasi je kolovratil po Starem trgu z namenom, da se obesi, a tega zaradi prevelike vinjenosti ni bil zmožen storiti, marveč je na ulici mirno v »gospodu zaspalk«. Prehudo smrjanje pa je privabil policijskega stražnika, ki ga je odvedel v boljše prenošišče. Mož je neki tudi danes trdi, da mu ne preostaja drugega, kakor si vseti živiljenje, ker kot bivši imovit posestnik pa ne more iti sedaj za hlapca.

Tatvini. Natakarjan Levu Železnu so bili dne 25. t. m. iz spalne sobe ukradeni rumeni dižni, vredni 8 K. — Potniku g. Ivanu Zupanu je bilo včeraj popoldne iz veže hiše št. 19 na Starem trgu ukradeno Dürkopp Diana-kolo, vredno 120 K. Zupan je šel, pustivši kolo v veži, nekoliko v gostilno »Miramar«, a ko se je povrnih nazaj, je bilo kolo že ukradeno. Kolo ima rumena platiča, prednej kolo je imelo belo, zadnje pa črno pnevmatiko. Tat je še neznan.

Konjač je načel pred par dnevi za Bežigradom zastrupljenega psa Bernardinca. Čigav je pes, ni znano, kakor tudi ne, ga je li zastrupila hudo roka ali jo prišel do strupa le po naključju.

Prijeli so žrebčarja Maksa Leitingera, ki je dne 20. t. m. pobegnil iz Cerkelj.

Delavske gibanje. Včeraj se je odpeljalo z južnega kolodvora v Ameriko 18 Slovencev, 30 Dalmatincev in 18 Črnogorcev. V Heb je šlo 10 Hrvatov, in Bohinj je prišlo 30 Mašedoncev in 36 Hrvatov. Iz Beljaka je pa prišlo 25 slovenskih tečev.

Izgubljene reči. Gd. Gi-zela Fluksova je izgubila zlato brožiško klice, ki je imela v sredi dva bisera, vredna 20 K.

Mestna kopel. Od dne 21. maja do dne 20. junija t. l. se je oddalo v mestni kopeli vsega skupaj 3682 kopeli, in sicer za moške 2612 (prvih 2000, kadnih 612), za ženske 1070 (prvih 334, kadnih 736).

Ljubljanska društvena godba priredi jutri zvečer v hotelu »Ilirija« (Kolodvorske ulice) društveni koncert za člane. Začetek ob 8. uri. Vstopna cena za člane prosta, nečlani plačajo 40 vin.

Izkaz posredovalnega odseka »Slovenskega trgovskega društva Merkur«. Iščejo se: 1 pomočnik špecijske stroke za deželo, 6 pomočnikov mešane stroke za deželo, 1 kontoristinja za Ljubljano, 1 kontoristinja za deželo, 4 učenci za deželo. — Službe iščejo: 2 pomočnika manufakturne stroke, 2 pomočnika špecijske in železniške stroke, 8 pomočnikov mešane stroke, 3 kontoristinje.

Hrvatske novice. Shod vseh hrvatskih poslancev, ki je bil napovedan na 4. julija v Zagrebu, se je odložil, ker so hrvatski državni poslanci na Dunaju radi zborovanja parlamenta zadržani, da bi tega dne mogli priti v Zagreb. Ta sestanek se preloži na dan 12. kmorca t. l. in se povabijo nanj poleg Slovencev tudi poslanci takozvane »Hrv. narodne stranke«. — Spljetko »Jedinstvo« prične s 1. julijem t. l. izvajati trikrat na teden. List spremeni tudi svoje ime in se bo od sledeči zval »Naše Jedinstvo«. Ime si spremeni zbog tega, da bo zopet smel dohajati na Hrvatsko. Staremu »Jedinstvu« je namreč hrvatska vlada odtegnila poštni debit — »Svoboda na Hrvatskem«. Kakor poroča »Po-krete« je zgrbška polica za vselej isgnala iz Zagreba urednika »Slobodne Riječke«, Slavko Henča. Izgnala pa ga ni, ker je morda kaj zagrešil, marveč ker je, kskor se glasi dotični policijski »ferman«, posoba iz javnih obzira pogibeljnac. — Res krasna svoboda vlade na Hrvatskem! In potem zabavljamo absolusični Rusiji! — Avstrijski Lloyd izgine iz Dalmacije! »Trščanski Lloyd« poroča, da se je avstrijska vlada odložila, da ne bo več pladevati Lloydu podpora za njegove parobrodno-poštne proge v Dalmaciji. Avstrijski Lloyd izgine sedaj definitivno iz Dalmacije. Sedaj je čas, da se osnuje velika parobrodnar družba z Dalmacijo in Istro, in sicer zgorjel s slovenskim kapitalom! Treba se bo poprijeti prekrasno zasnovanega projekta, ki ga je sestavil nedavno župan Ivan Hribar in ki ga je takrat one-mogočila naša kratkovidnost v narodno-gospodarskem oziru!

Najnovejše novice. — Rektorjem dunajskega vseučilišča za prihodnje šolsko leto je imenovan dvorni svetnik prof. dr. Philippovich.

Župnik in župan morilca. V Barri franco pri Palermu so zaprli župana dr. Bonifarijana in župnika Vassopolijsa, ker sta obdolžna, da sta umorila nekega bogatega posestnika, ali pa sta vsaj morilce najeli. — Velika nesreča na morju se je zgodila blizu Kodanja. Angleški parnik »Ancona« se je zaletel v dansko šolsko ladjo »Georg Sateg«. Z ladjo se je potopilo 22 kadetov.

— Za rektora češkega vseučilišča v Pragi je izvoljen kanonik dr. A. Vrestal.

Korespondenčna jajca. V ameriških restavracijah je najti zdaj na lupinah kuhanih jajec z roko pisane pozive sledede in podobne vsebine: »Slišala sem, da je ta poljuljatev jajec namenjena v New York, v mesto, katero ljubim. Prosim, pišite! Mis X. v Y. (Illinois). Seveda ni vselej država Illinois, iz katere prihajo tako jajca, to še se dobri tako pisava na lupinah, je gotovo, da jo je pisala hči kakega farmerja, ki bi se na ta način rada seznanila s kakim gospodom v velikem mestu, kamor bi nad vse rada prišla. Dosedaj je bil tak začetek dopisovanja prav redek; ker se je pa z zadnjem času prav pogostil, se da sklepati iz

tega, da so ali ženske veliko bolj podvzetne ali pa je moških dokaj manj, da se je treba ženski bolj potruditi, da se hoče omogočiti.

Dobre ljudstvo. V tedniku »Die Hölle« je čitati nastopni pogovor: A.: »Ali ni bila malo princezinja ljubka?« B.: »In tako je bila vesela nad ljudstvom!« A.: »Nad dobrim, ljubim, potprečljivim ljudstvom!« B.: »Nad ljudstvom, ki je v vsem pokorno redarstvo!« A.: »Nad ljudstvom, ki plačuje denar zato, da sme videti svoje princezine!« B.: »Nad ljudstvom, ki je v svoji brezmejni poštovanosti podobno pravljic!« A.: »Nad ljudstvom, zvestim svojemu vladarju v Berolinu!« B.: »Nad tem ljudstvom se je radoval, kajti drugačega ljudstva ni videla!«

*** Nova povest Tolsteja.**

Tolstoj je pisal novo povest, ki kmalu pride na svetlo. Junaki so v tem pripovedi kmeti in njegova dva sinova. Eden izmed teh dveh sinov ostane pri očetu in dela na polju, drugi gre pa v mesto, kjer dela v tovarni. Tolstoj primerja oba sina in pride do zaključka, da more samo živiljenje v prirodi ohraniti čistost srca in vesti, dočim uniči veliko mesto vse, kar je plemenito v življenju. Pravijo, da krake povest nedosegljive pesniške lepote in ljubka vsebina.

Književnost.

Slavjanska Izvestija. Ravnokar sta izšla 5. in 6. sečtek tega zbornika. Mimo drugih zanimivih člankov prinaša 4. nadaljevanje izvrstne študije dr. Ivana Prijatela »Slovenci in literatura«. V tem nadaljevanju razpravlja pisatelj o Prešernu in njegovem dobitku. V rubriki »Iz slavjanskih svetov« citamo Sergeja Steinra prevod krasne Aškerčeve balade »Stranica iz ljetopisa Jurjeva monasterja.«

Casopis za zgodovino in narodopisje. 1. in 2. sečtek tega novega letnika prinašata obsežno in temeljito razpravo dr. Fr. Illešiča »Iz prve časova romantične«. Dr. Illešič je svedovito marljivostjo zbral velikansko množino gradiva in je kritično presečal. V svoji razpravi se bavi največ z jezikoslovcem Ivanom Naratom in Antonom Murkom, ali obenem seznanja z možni, ki so takrat delovali na tem ali onem polju v javnosti. Razen dr. Illešičeve razprave prinaša »Časopis« se celo vrsto prav zanimivih beležk in ocen različnih publikacij.

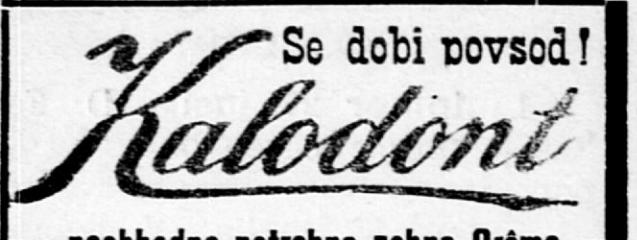
Izpred sodišča. Kazenske obravnave pred okrajnim sodiščem.

Prus Rudolf Podgacki, de-lovodja v Vevčah, mora imeti zelo privlačno žilico, ker se zanj temo 18. letna dekleta, dasi je Podgacki že blizu štiridesetih let ter — oženjen. Mlada Pepka Paskoti se je bila tako smrtno zaljubila vanj, da ji brez njega ni bilo živeti. Podgacki je Pepki ljubezen nekoliko časa vračal, pozneje pa se je z vsem ognjem prve mladenske ljubezni okenil. Pepčine sestre Zofke. Lepo Pepco je ljubo sumnost noč in dan mučila, ter je neprestano zasledovala nezvestega Prusa in zaljub

Rogaški „Styria-vrelec“

zdravilna voda proti

želodčnim oteklinam in krču
Bright-ovim vnetjem obisti
kataru v gołancu in jabolku
kataru v želodcu in črevesu
diatezi vodne kislino
Izvrstni sladkorni griži
zdravilni vspehi. zaprtju
bolečinam na jetrih.

Se dobi povsod!

671 neobhodno potrebna zoba Crème 17
vzdržuje zobe čiste, bele in zdrave.

Zahvala.

Ljubljanskemu prostovoljnemu gasilnemu in reševalnemu društvu so darovali:
a) „Ljubljanska kreditna banka“ 100 K.
Glavna slovenska hranilnica in poslovnica“ 50 K., fužinska tovarna za barve poleg povrtnice vse stroškov pri ogaju (365 K.) se 100 K.; Stavbo podjetje Gros-Bachste in Hrušiči 50 K.

V imenu društva se za te izdatne in nepričakovane podpore najtoplješe zahvaljujeva ter prosiva še nadaljnje naklonjenosti.

V Ljubljani, dne 26. junija 1905.

Blagajnik: Načelnik:

Fran Barie. Ludovik Štrclj.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 19. junija: Alojzija Zitterer, hišna posestnica, 57 let, Krakovski nasip 10, Vitium cordis.

Dne 20. Antonija Večerin, nadstražnikova žena, 39 let, Tržaška cesta 9, Paralys cordis. — Antonija Učak, vrtnarica, 77 let, Trnovske ulice 2, Ileus. Peritonitis.

Dne 21. junija: Leopoldina Brilli, davčna kontrolorja vdova, 29 let, Vodnikov trg 2, Tuberk.

Dne 22. junija: Josip Kramar, kavarlar, 61 let, Stari trg 20, Degeneratio intestinalis.

Dne 23. junija: Ivan Matajec učitelj, 32 let, Rečne ulice 8, Cirrhosis hepatis. — Barbara Marija Pušnik, usmiljenka, 29 let, Radeckega cesta 11, jetika.

Dne 24. junija: Marija Šrebotnik, kuvara, 84 let, Radeckega cesta 11, ostarelost.

Borzna poročila.

Ljubljanska

„Kreditna banka“ v Ljubljani.

Uradiški kurssi dun. borze 26. junija 1905.
Naložbeni papirji.

	Dena	Blago
4% / majeva renta	100-25	100-45
4% / zrebrna renta	100-20	100-40
4% / avstr. kronska renta	100-30	100-50
4% / zlatna	119- .	119-20
4% / ograka kronska	100-30	100-50
4% / zlatna	116-10	116-30
4% / posojilo dežele Kranjske	99-50	101-
4% / posojilo mesta Split	100-60	101-60
4% / Zadar	100- .	100-
4% / bos.-here. žel. pos. 1902	100-75	101-75
4% / češka dež. banka k. o.	100-55	100-60
4% / ž. o.	100-25	100-60
4% / žet. piem. gal. d. hip. b.	101-25	102-25
4% / pešt. kom. k. e. x	100-50	101-50
10% / zast. pisma Innerst. hr.	100-50	101-50
4% / ograka cen. dež. hr.	100-25	100-50
4% / z. pis. ogr. hip. ban.	100- .	100-85
4% / obl. ogr. lokalnih že- leznih d. dr.	100- .	101- .
4% / obl. češke ind. banke	100-75	101-75
4% / prior. Trst-Poreč lok. žel.	99- .	—
4% / prior. dol. žel.	99-50	100- .
3% / juž. žel. kup. 1/1/	315- .	317- .
4% / avst. pos. za žel. p. o.	100-80	101-80
Srečke	—	—
Srečke od 1. 1860/	190- .	192- .
1864	293-50	295-50
tizske	165-50	167-50
zem. kred. I. emisije	305-50	311-50
z. II.	301-50	307-50
ogr. hip. banke	268- .	275- .
srbačka frs. 100-	103- .	107- .
turške	139- .	140- .
Basilika srečke	24-60	25-60
Kreditne	477- .	487- .
Inomorske	78- .	83-50
Krakovske	89- .	97- .
Ljubljanske	65- .	71- .
Avst. rud. križa	65-75	66-75
Ogr.	34-75	35-75
Rudolfove	64- .	68- .
Saleburške	74- .	77- .
Dunajske kom.	837- .	844- .
Delmicoe	—	—
Južne železnice	85- .	85-80
Državne železnice	660-50	661-50
Avstr.-ograke bančne delnice	1644- .	1654- .
Avstr. kreditne banke	652-50	653-50
Ograke	767-75	768-75
Zivnostenske	246-50	246-50
Premogokop v Mostu (Brrix)	641- .	645- .
Alpinke montan	521-40	522-40
Praške žel. Indr. dr.	2626- .	2638- .
Rima-Murányi	542- .	543- .
Trovjanske prem. družbe	272- .	275- .
Avstr. oročne tovr. družbe	579- .	581- .
Češke sladkorne družbe	168-50	170- .
Vautre	—	—
C. kr. sekiri	11-31	11-35
20 franki	19-14	19-16
20 marke	28-47	28-53
Sovereigns	22-96	24-04
Marke	117-37	117-57
Laški bankovci	95-80	96- .
Rubli	252-75	253-75
Dolarji	4-84	5- .

Žitne cene v Budimpešti.
Dne 27. junija 1905.

Termin.

Plenica za oktober 100 kg. K 15-58
Plenica april 1906 100 16-04
Rž oktober 100 12-66
Koruz julij 100 15- .
Oves maj 1906 100 10-62
Oves oktober 100 11-06

Efekti.

Zelo trdno.

Meteorologično poročilo

Vrhina nad morjem 306-2. Srednji srednji tlak 738-0 mm
Junij Čas Stanje baro- metra v mm Temperatura °C. Vetrovi Nebe
26. 9. zv. 737 8 14-1 sl. jug jašno
27. 7. rj. 737 6 13-5 brezvetr. jašno
2. pop. 736 2 62-2 sr. zrah. del. jašno
Srednja včerašnja temperatura: 17 6°. normala: 18 8°. — Padavina 114 mm.

Učenca

iz dobre hiše sprejme takoj
KAREL PUPPIS
trgovac z mešanim blagom
v Gorenjem Logatcu.

Nova, dvonadstropna hiša št. 35

v Radovljici, z vrtom, se proda ali za več let odda v najem.

Pojasnila daje lastnik **Jožef Rabič v Radovljici.** 1983-5

sinčka

v nežni starosti 4. let, danes k sebi mej kraljice.

Pogreb se vrsti jutri v sredo, dne 28. junija ob 5. uri popoldne iz hiše žalosti na Poljanski cesti št. 3 k Sv. Krištofa.

V Ljubljani, 27. junija 1905.

Janko in Minka Pianecki starši.

Zorica, sestra. 2039

Izurjena prodajalka

želi tako vstopiti v kako galerijsko ali špecerijsko trgovino. Izurjena je tudi v Šivanju.

Naslov pove upravnštvo „Slov. Naroda“. 2038-1

5 kron in več zaslužka na dan!

Družba pletilnih strojev za domače delavce.

Iščijo se osebe obeh spolov, ki bi pletle na naših strojih. — Preprosto in hitro delo vse leto doma. — Ni treba znati ničesar. — Oddaljenost ne škodi nič v blago prodamo mi.

THOS. H. WHITTICK & Co.
Trst, Via Campanile 156. 1962-3

„ŠVICARIJA“.

✓ sreda, dne 28. junija 2045-1

VOJAŠKI KONCERT

brez vstopnine. Začetek ob 1/2. zvečer.

✓ četrtek, dne 29. junija

koncert društvene godbe.

Začetek ob 1/2. popoldne. Vstop prost.

K mnogobrojni udeležbi vladno vabi

I. KENDA.

Otvoritveno naznanilo.

Usojam si najvlijudnejše javljati cenj. p. n. občinstvu, da otvorim v četrtek, dne 29. t. m.

v Predilnih ulicah štev. 10 v kleteh

zalogo izvrstnih vin

rdečih, črnih, rumenih in belih.

Vina so iz različnih krajev n. pr. iz dolenjskih, bizielskih, tirolskih in hrvaških (samoborskikh) vinogradov in bom prodajal ta zajamčeno pristna vina po 28, 32, 36, 40, 44, 48, 52, 56 in 60 kr. liter v steklenicah in sodih. Od 5 litrov naprej primerno ceneje.

Na željo pošljem poljubno množino franko na dom.

Obilnega obiska prosim z odličnim spoštovanjem

F. Stark

Predilne ulice št. 10, nasproti predilnici.

2044-1

„SLAVIJA“

vzajemna zavarovalna banka v Pragi.

Rez. fondi: 31,865.386-80 K. Izplačane odškodnine in kapitalije: 82,737.159-57 K.

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države

z veskoči slovensko-marenske uprave.

Vsa pojama daje:

Generalni zastop v Ljubljani, č